

ŞƏHİDLƏR ölməz,

İşğal altındakı torpaqlarımızın hər qarışı, hər addımı qəhrəman əsgərlərimizin, yaralı qazilərimizin, ən əsası, əbədiyyətə qovuşan şəhidlərimizin qanı bahasına azad olundu. Şəhidlərimizin hər birinə aid məlumatları, xatirələri yazmaq, onları işıqlandırmaq bizim onların ruhu qarşısında bitib-tükənməyən müqəddəs borcumuzdur! Bu həm də bizim Vətən borcumuzdur!

Mən bir oğul tanıyıram, elə bir oğul ki, ömrünün ilk bahar çağında Şəhidlik zirvəsinə ucalaraq öz adını təkə əiləsinin, doğmalarının deyil, bütün Azərbaycan xalqının əbədi yaddaşına həkk edə bildi;

Mən bir oğul tanıyıram, elə bir oğul ki, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda Vətən müharibəsi başladığı ilk gündən savaşa atılaraq, Füzuli rayonunun müxtəlif kəndləri və şəhər istiqamətində gedən döyüşlərdə yaralı və şəhidlərimizi döyüş bölgəsindən çıxarmaq üçün ən çətin, ən keçilməz yerlərə girərək Vətən borcunu layiqincə yerinə yetirə bildi;

2013-cü ildə Ramil Əkbərov adına Kürdmahmudlu kənd orta məktəbini bitirdikdən sonra həqiqi hərbi xidmətə çağırılır və xidmətini hərbi dəniz donanmasında başa vurur. Xidmət etdiyi dövrdə dəfələrlə fəxri fərmanla təltif edilir və baş matros rütbəsi alır. Hərbi xidmətini başa vurduqdan sonra Azərbaycan Respublikası Rabitə və Texnologiya Nazirliyinin mühafizəsində işə qəbul edilir və tezliklə leytenant rütbəsi alır. Vətənə, xalqa olan sevgisi onu hərbi

yə təəddüd edirdi. Bu zaman Məhəmmədli dözə bilmədi, dedi ki, mən həmin keçilməz yerə girib yaralılarımızı xilas edəcəyəm və şir kimi irəli atılaraq həmin keçilməz yerə getdi. Qısa vaxt içində bir də gördük qucağında bir yaralı ilə geri qayıtdı. Bundan sonra ürəklənən qrup həmin yerə daxil oldu".

O, torpağa tapşırılan gün dəfn mərasimində iştirak edən 5-6 nəfər tibb işçisi olan gənc qızlar ağlaya-ağlaya "biz Məhəmmədli çox istəyirdik, o başqa oğul idi! Bizi ön cəbhədə görəndə çox əsəbiləşdi və maşınına yığıb arxa cəbhəyə qayıtdı. Dedi ki, sizin burada nə işiniz var, bura sizin yeriniz deyil. Sizin görəcəyiniz işi mən özüm edəcəyəm, biz ölməmişik ki, qızlarımız ön cəbhədə olsunlar" dedilər.

Bu ağır günlərdə Məhəmmədlinin idarə etdiyi, yaralı əsgərlərimizin ümid yeri olan tibb maşını mənfur düşmən tərəfindən bir neçə dəfə atəşə tutulur. Son dəfə, ölümündən bir həftə əvvəl qəlpə zərbəsindən zədələnmiş maşını ustaya gətirən zaman sevimli bacısına baş çəkir. Deyir ki, mənfur düşmənin atdığı mermilərin qəlpəsi lap yaxınımdan, qucağımdan cəmi 10 sm məsafədə keçdi və maşının güzgüsünü qırıb tökdü, az qalmışdı... nəyə, Allah qorudu!!!

Şəhid atası Elxan Quliyevin dediklərindən: "Axırıncı dəfə 26 oktyabr 2020-ci il tarixdə qanlı döyüşlər getdiyi Füzuli şəhəri yaxınlığında tank əleyhinə minalanmış ərazidə əsgərlərimizin yaralandığını eşidən Məhəmmədli deyir: "Mən yaralı qardaşlarımın orada qalmasına imkan verməyəcəm". Həmin anda gedib 2 yaralı əsgərimizi götürüb qayıtdığı zaman görür ki, bir az aralıda daha bir yaralı əsgər var. Bu anda həkimə deyir ki, bu yaralını da götürək. Həkim deyir ki, onu da başqaları götürür. Məhəmmədli "mən hərbi qardaşlarımı yaralı halda döyüş meydanında qoyub gedə bilmərəm" deyərək maşını yarıya tərəf yönləndirir. Bir neçə metr getdikdən sonra maşının Məhəmmədlinin idarə etdiyi tərəfdən təkəri tank əleyhinə minaya düşür və o qəhrəmancasına şəhid olur".

Ərazi təhlükəli olduğundan Məhəmmədli həmin gün oradan götürə bilmirlər. Oktyabrın 27-də onu şəhid olduğu yerden götürüb doğulduğu, böyüyüb boya-başa çatdığı torpaqda - Kürdmahmudlu kəndində dəfn edirlər.

Məhəmmədlinin valideynləri - atası Elxan müəllim, anası Arzu müəlliminin dediklərini olduğu kimi yazmaq istəyirəm: "Bəli, o ölmədi, ölümsüzlüyü ilə həminimizin qəlbində əbədi məskən saldı, döyünən üreyimiz, görün gözümüzdür Məhəmmədli! Ailəməz üçün Məhəmmədlinin itkisi çox ağırdır, ancaq qürur duyuruq ki, o, Vətən uğrunda qurban gedib. Bu gün başda Ali Baş Komandanımız olmaqla qəhrəman oğullarımız Məhəmmədlinin ən böyük arzusunu yerinə yetirdi".

Sonda onu demək istəyirəm ki, ata yurdu hər kəs üçün sadəcə olaraq doğulduğu kənd deyil, bizim hər birimizin, xüsusilə də bugünkü gəncliyimizin ata yurdu bütöv Azərbaycandır. Doğma Qarabağımızı mənfur düşməndən azad etmək uğrunda Ali Baş Komandan İlham Əliyevin diplomatik, ardıcıl mübarizəsi və müzəffər ordumuzun bir ay yarım ərzində göstərdiyi rəşadət şanlı, qürurverici bir tarix yaratdı. Əsrlərə bərabər 44 gün - Qarabağın azadlığı uğrunda gedən Vətən müharibəsi həm də Azərbaycanın bütövləşməsi tarixini yazdı.

İnanıram ki, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canlarından keçən şəhidlərimizin hər birinin adı əsrlərboyu yaşayaacaq, xatırlanacaq və ürəklərdə əbədi heykələ dönəcəkdir!

Güntəkin NƏCƏFLİ,
AMEA Tarix İnstitutunun "Qarabağ tarixi" şöbəsinin müdiri,
dosent, Dövlət mükafatı laureatı

Şəhidlik ölüm deyil, əbədi ömrün başlanğıcıdır

Mən bir oğul tanıyıram, elə bir oğul ki, döyüş bölgəsindən yaralılarımızı çıxaran zaman mənfur düşmənin torpaqlarımıza basdırdığı minarın qurbanı oldu və öz ölümü ilə xalqımızın yaddaşında əbədi həyat qazandı.

Bu igid 6 may 1996-cı ildə Füzuli rayonunun Kürdmahmudlu kəndində dünyaya göz açmış İsmayıl Məhəmmədli Elxan oğludur. Onun ən böyük arzusu işğal altında olan torpaqlarımızın - doğma Qarabağın azad edilməsi idi.

Məhəmmədlinin babası İsmayıl kişi, nənəsi Ofelya ana, 3 övladı Elxan, Reyhan və Rövşən 1993-cü ildə Füzuli şəhəri erməni silahlı birləşmələri tərəfindən işğal edildikdən sonra rayonun Kürdmahmudlu kəndinə pənah gətirmiş və burada yaşamışlar.

Elxan müəllimin üç övladından evin sonbeşiyi olan Məhəmmədlinin uşaqlıqdan karatəyə olan həvəsi, əzm və iradəsi onun hələ 15 yaşında dünya çempionu adını qazanması ilə nəticələndi. Onun qazandığı müxtəlif fəxri adlar, medal və diplomlar Məhəmmədlinin bu qısa ömrünə çox şey sığdıra bilməsindən xəbər verir:

2007-ci ildə Bakı şəhərində keçirilən Azərbaycan çempionatında 35 kq çəki dərəcəsinə 3-cü yeri tutmuşdur;

2007-ci ildə Füzuli rayonunda klublararası açıq çempionatda 40 kq çəki dərəcəsinə 1-ci olmuşdur;

2008-ci ildə Bakı şəhər açıq çempionatında 47 kq çəki dərəcəsinə 1-ci yeri tutmuşdur;

2009-cu ildə Bakı şəhər Səbail rayonunda keçirilən açıq çempionatda 50 kq çəki dərəcəsinə 1-ci yeri tutmuşdur;

2011-ci ildə Gürcüstan Respublikasının Poti şəhərində keçirilən beynəlxalq turnirdə 65 kq çəki dərəcəsinə 1-ci yeri tutmuşdur. Yarımfinalda erməni döyüşçüsünü nokautla məğlub etmişdir;

2011-ci ildə Türkiyənin Antalya şəhərində karate üzrə keçirilən dünya çempionatında 70 kq çəki dərəcəsinə 1-ci yerə çıxaraq dünya çempionu adını qazanmışdır;

Azərbaycan Respublikasının İdman nazirliyi və Karate Federasiyası tərəfindən fəxri fərmana layiq görülmüşdür. Qara kəmərlər 1-ci və 2-ci dərəcəyə təltif olunmuşdur.

xidmətdə olmağa vadar etdi. Öz ərizəsi ilə "N" saylı hərbi hissədə müvəqqəti orta həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu kimi işə başlayır. İşlədiyi müddətdə bütün şəxsi heyətin hörmətini qazanır. Yaxşı qulluğuna görə dəfələrlə təşəkkürnamə və pul mükafatları ilə qiymətləndirilir.

Ailədə daha çox ürək sirlərini bölüşdürüyü, bir qıza olan ülvə sevgisi haqqında sirrini belə açdığı sevimli başısı Səyyarənin söylədiklərindən: "Məhəmmədli 2011-ci ildə Poti şəhərində keçirilən beynəlxalq turnirin yarımfinalında erməni döyüşçüsünü nokaut salmasından, qalib olduğu yarışlarda dəfələrlə üçrəngli Azərbaycan bayrağını qaldırməsindən hər zaman fəxrlə danışardı. Uşaqlıqdan yaxşı at bəsləməyi və çapmağı çox sevirdi. Hətta kənd cavanları arasında at çaparaq sürətlə əyilib yerdən kibrit qutusunu götürmək bacarığı ilə məşhur idi. Ailəməzin ən kiçiyi olmasına baxmayaraq, evimizdə hamıya (anam, atam, böyük qardaşım və mən) yaşına uyğun olmayan bir qayğıkeşliklə yanaşır, valideyn fikirlərini xüsusi hörmətlə qəbul edirdi. Ev xörəklərini daha çox bəyəndirdi. Ən sevdiyi yemək anamın bişirdiyi kənd çolpasının sousu idi. Ata, anasına həm də dost, sirdaş idi. Onlara deyirdi ki, sizi qoymayacam bu şəraitdə evdə yaşayasınız. İnşallah, tezliklə şəraitli bir ev tikdirib sizi ora köçürəcəyəm. Təəssüf ki, inşasına başladığı evin kubiklərinin 4-cü cərgəsi başa çatmamış 24 yaşında qəhrəmancasına şəhid oldu qardaşım".

Məhəmmədli tanınanlar onun cəsurluğu, qorxmazlığı, qəhrəmanlığı, böyük ürəyi haqda ağız dolusu, qürurla danışirlər. Anaya, Vətənə, millətimizə olan məhəbbəti, sevgisi Məhəmmədlinin gözələrində qorxu hissini yox etmişdir. Qanlı müharibənin gedişində onun bu qorxmazlığı, igidliyi haqqında bir çox məqamlar ölümündən sonra yaxın dostlarının, yoldaşlarının dilinin əzbəri oldu: "Vəzifəsi sürücülük olsa da, yaralı və şəhid əsgərlərimizin döyüş bölgəsindən çıxarılmasında hər zaman yaxından iştirak edirdi. Bir dəfə ağır döyüşlərdən sonra dağlararası, keçilməz yollarda qalan yaralılarımızı götürmək üçün ayrılan qrup orada mina quraşdırılması ehtimalı böyük olduğu üçün həmin yerə girmə-